

ALLEDAAGS GENIAAL

Hij doet het alleen in open lucht.
Daar bouwt hij noot voor noot
met telkens een nootje meer
aan zijn muziek.

Als hij de perfectie heeft bereikt
herneemt hij keer op keer
dagen, weken, maanden na elkaar
dezelfde partij.

Hij componeerde zo stap voor stap
de intro voor het *Rondo* van Beethoven.

Hij woont op een tak naast jou.
Geef hem applaus zoals de doven doen.
Zijn naam is Merel.

Achtergrond

Een merel begint met enkele tonen en herhaalt die verschillende keren. Dan voegt hij enkele nieuwe tonen toe, en herneemt die twee reeksen verschillende keren na elkaar. Dan volgt een derde reeks tonen, dan een vierde ... Een Duitse musicoloog ontdekte dat Ludwig von Beethoven zijn muziekstuk 'Rondo' op dezelfde manier heeft gecomponeerd.

Er bestaat ook een vertaling van dit gedicht in de Vlaamse Gebarentaal (VGT): [Youtu.be/FG7LygMH90](https://youtu.be/FG7LygMH90)

© illustratie: Laure Allain

Aan de slag: FLUISTEREN

Alle leerlingen fluisteren in koor samen dit gedicht. Als begeleider ben je de 'fluisterdirigent' die het ritme aangeeft. Na dit 'fluistermoment' kunnen de leerlingen voor zichzelf applaudisseren zoals doven, door de handen boven het hoofd te draaien.

BIJ DE SUPERMARKT

Ze komt uit een ver en voor ons
onverstaanbaar hoofddoekenland.
In lagen kleren zit ze veilig geborgen.
En wacht. Ze heeft het druk met al haar
vrienden. Ze eten uit haar gerimpelde hand.

Als ik haar vrolijk toelach dan knikt ze
zo heftig dat ik bang word
dat haar hoofd eraf knakt,
de straat op rolt, haar vrienden wegschrikken
en opwieken. Ook al guurt de wind
soms scherp de hoek om,
de vogels weten het zeker:
daar zit ze. Altijd. En wacht.

Achtergrond

Als je niet kunt communiceren met een bedelaar, kan een knik al veel betekenen. Wist je dat hoofdknikken niet in elke cultuur hetzelfde betekent? De 'indiase hoofdwiebel' is een zijdelingse wiebeling van het hoofd en kan verschillende betekenissen hebben: instemmen (ik doe dat ook), bevestiging (ik heb je begrepen) of aandacht (ik luister). De kracht en snelheid van de wiebeling beïnvloedt de betekenis.

© illustratie: Richard Verschraagen

Aan de slag: WIEBELEN

Maak kleine groepjes. Elk groepje bedenkt vijf verschillende situaties waarbij telkens met een andere hoofdwiebel geantwoord moet worden. Ze spelen dit voor elkaar.

DE ONTDEKKING (1492 – 1992)

Te midden van de zomerlijven glimmend
van de zonnebrandolie zette Christoffel
Columbus voet aan land, plantte zijn vlag,
kuste de gouden korrels en eiste
het gebied op voor zijn volk.

Het schaars geklede volkje ging
gewoon door met liggen
te liggen. Gamen, volleyballen
en ijsjes likken ... Geen ontvangst
met bloemen noch vruchten.

De ontdekker wilde een blonde
inboorlinge verleiden met een breakdance
hem te volgen naar zijn prauw.
Zij krijste de politie om hulp.
In boeien werden de ontdekkers afgevoerd.
Enkele vakantiegangers applaudisseerden.
Niemand boog voor zijn naam,
zijn eeuwenoude faam, zijn fiere blik
van indiaan.

Achtergrond

Bespreek samen moeilijke woorden en de inhoud van het gedicht (vakantiegangers vermaken zich op het strand, een groep indianen komt aan land) en eventueel de historische achtergrond ('ontdekking' van Midden-Amerika en kolonialisme).

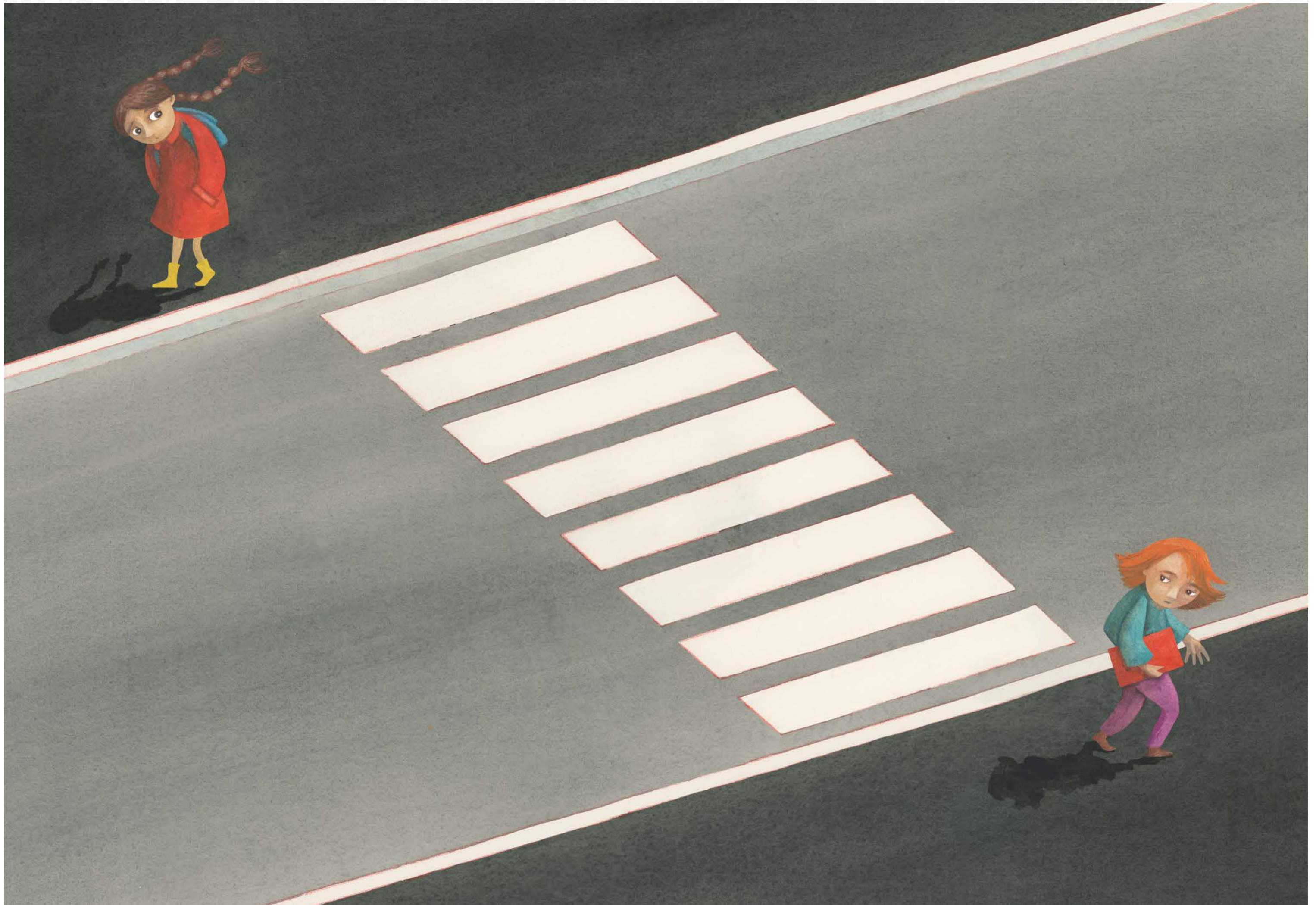
© illustratie: Claudia Verhelst

Aan de slag: STANDBEELDEN MAKEN

Verdeel de klas in duo's met één 'beeldhouwer' en één 'beeld'. Vanaf dan zwijgt iedereen.

De 'beeldhouwers' kiezen uit het gedicht één houding of gebeuren en geven dat vorm met de 'steen'. Zonder uitleg! Ze nemen een arm van de 'steen' en plooiën die naar hun wens, ze verplaatsen een voet van de 'steen' of een houding van het hoofd van de 'steen' ... Niet spieken en niet te ruw behandelen natuurlijk.

Na drie minuten is er een tentoonstelling op ware grootte van het gedicht! De beeldhouwers kunnen ertussen lopen en elkaar uitleg geven. Wissel daarna de rollen.

DOODZWIJGEN

je zag me naderen en stak
met versnelde pas de straat over
toen ik omkeek stak je
opnieuw over, je zag mijn vragende
blik, je sloeg je ogen neer
ja, ik beken, ik heb mijn papa
verloren en jij kunt daar niets
niets over zeggen tegen mij
maar het had toch gekund zij aan
zij, samen zwijgen en stilte delen
maar doordat jij me nu mijdt
verlies ik na mijn papa nu ook
mijn vriendin

Achtergrond

Het verlies van een familielid, vriend, huisdier ... komt aan. Wat zeg of doe je dan? Woorden zijn soms moeilijk, maar een gebaar, een tekening, een lekker hapje, ... zegt soms ook veel.

Aan de slag: EEN TROOSTBRIEF

Hoe schrijf je een goede troostbrief aan een medeleerling? Laat één leerling een echt of fictief verdriet vertellen in de klas. De anderen schrijven elk drie ideeën op waarvan ze denken dat die kunnen troosten (vb. luisteren, 'ik heb er geen woorden voor', vragen wat de ander nodig heeft, ...). Ze schrijven ook drie dingen op waarvan ze denken dat je die maar beter kunt vermijden (vb. veel over jezelf praten, flauwe grapjes, ...). Nu schrijft iedereen een troostbrief van max. 12 regels.

© illustratie: Sofie Nachtegael